

Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.

Finlandssvenska Dövas

Blad 1/2012

Familjedag i Annegården
Minoritetsspråk konferens

INNEHÅLL

FÖRENING 4

INRIKES 11

NYHETER 22

Hemsida

www.dova.fi
www.signwebb.fi
www.teckeneko.fi

Adress

Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.
Tilkgatan 7
00300 Helsingfors
Fax: 09-67 11 69
E-post: info@dova.fi

Svenska dövas blad

Tidskrift för
Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.

Nr.	Manusstopp	Utgivning
1 – 12	Vecka 11	Vecka 13
2 – 12	Vecka 33	Vecka 35
3 – 12	Vecka 46	Vecka 48

Styrelsen

Håkan Westerholm, Ordförande
3G/Mobil: 045- 126 92 49
E-post: hakan.westerholm@dova.fi

Berit Kinnunen, Vice Ordförande
Mobil: 050-400 26 48
E-post: berit.kinnunen@dova.fi

Taina Helenius-Niemi, Ledamot
E-post: taina.helenius-niemi@dova.fi

Jukka Niemi, Ledamot
E-post: jukka.niemi@dova.fi

Stig Engblom, Ledamot
3G/Mobil: 050-439 5022
E-post: stig.engblom@dova.fi

Johan Hedrén, Kassör/Utomstående
3G/Mobil: 040-747 25 26
E-post: johan.hedren@dova.fi

Redaktion

Ansvarig Utgivare
Håkan Westerholm

Ansvarigredaktör
Johan Hedrén

Fotografer
Håkan Westerholm
Johan Hedrén
Lena Wenman

Layoutare
Kristiina Vuori
Patrick Wiche

Medlemskap

Stig Engblom, Medlemskrivare
Fax: 09-67 11 69
E-post: medlem@dova.fi

Föreningens fakta
Grundades: den 6 April 2002
Registeras den Juni 2002
Medlemmar: 215

Enskilda: 11€ / år
Familje: 30€ / år
Anslutningsavgift: 2€
Julhälsning till Finlands Dövas
Förbunets Dövas tidning ingår i
medlemsavgift

ISSN 2243-2833

Ledarspalt

Håkan Westerholm

Kära medlemmar!

FÖRENINGSEKONOMI: Under vårterminen har det varit en hård tid för oss med ekonomi, därför att fond ansökningar har blivit ändrat ansökningssätt och den allmänna utdelningen i fonder har minskat. Det påverkar oss och andra föreningar, för det blir allt svårare att söka pengar till föreningsverksamheten. Vi har försökt vårt bästa att arbeta med att söka pengar till Finlandssvenska teckenspråkiga föreningsverksamhet.

JUBILEUM: I år, 2012, är vårt 10 årsjubileum. För oss som är finlandssvensk teckenspråkig förening, är ett mål att arbeta för vårt modersmål. Vi vill prioritera språkforskningen, där vi nu först arbetar fram en språkplan för finlandssvenskt teckenspråksarbete. Vi är glada att det kommit frivilliga medlemskrafter med att jobba i planeringsgrupp för språkplan. Vi hoppas arbetet kan komma igång redan nästa år. Vad "Språkplan" och arbetet med detta betyder, skall vi förklara mer i Teckeneko senare under året.

NYA PROJEKT: Vi har gjort ansökning om finansiellt stöd för två nya projekt till RAY. Ett projekt är kartläggningsprojekt för målgruppen finlandssvenska döva över 55 år. Där är mål att få reda hur man kan utveckla och stöda för svenskspråkiga döva att vara tillsammans i olika form av boende på äldre dagar. Det andra projekt är "Accola" projekt, som har mål att utveckla för videoinformation på teckenspråk. Det har samma område som följer av Signwebb projekt, att arbeta för tillgänglighet i information för finlandssvenska döva.

INTERNET KONTAKT OCH KURS: Vi är glada att vi har fått litet fondpengar, så att vi kan fortsätta med att ordna data undervisning både i Österbotten och Nyland. Vårt mål är att alla kan använda internet som grundkunskap, och till exempel kunna leta rätt på var man får information på internetvideo med teckenspråk. Vi har också som utvecklingsmål att finlandssvenska döva kan titta på direktsänd i internet (direktsänd webb-tv) för medlemsträffar, Svenska allmänna träffar. Om det är möjligt vill vi prova redan under hösttermin med detta. Då kan döva i Österbotten också följa med på program i Södra Finland och tvärtom. Vi provar och testar olika sätt och system. Vi vill att många finlandssvenska döva kan få möjlighet se diskussion och information på möten.

Finlandssvenska Teckenspråkiga rf

1. Gullögård
2. Samligplast
3. Växt karta
4. Morsdagsfest lunch

Morsdag på Gullö

Finlandssvenska teckenspråkiga arrangerade en utfärd inför Mors dag till Gullö lördag 12 maj. Då kunde de 18 deltagarna promenera omkring på den halv kilometer långa anlagda stigen i skogen och njuta av nästan 30 000 narcisser av ett 20-tal olika sorter! Fortfarande var en del av blommorna i knopp, så säsongen verkar bjuda på fräscha nya blommor hela tiden ut. Det var en blåsig dag, men i skogen var det ändå ganska varmt och skyddat.

Inne på Gullö krog åt vi god gäddfärs med potatis, spenatsås och sallat i den stämningsfulla krogen som är inredd i gårdens mäktiga stenladugård. Ladugården är byggd på 1860-talet av österbottningar som flydde undan hungersnöden i sina hemtrakter. I ladugården har också Rolfs morfar och morfarsfar arbetat då de var torpare på Dragons. Under många år fungerade ladugården på 1900-talet som lager och tork. Krogen i ladugården startades år 2001 och är en beställningsrestaurang, d.v.s. den är öppen enbart för grupper. Den används mycket som plats för bröllop och större fester. Under de veckor då

narcisserna blommar har krogen också en cafeteria som är öppen för allmänheten. Under FST:s "Morsdagslunch" drack vi kaffet i mötesrummet i krogens övre våning där vi fick rabarberpaj och choklادتårta till. Vi hade också lite program och njöt av att i lugn och ro kunna sitta och prata med varandra. Vi hade ingen tolkservice denna gång, men Rolfs syster var med och hjälpte lite till med det praktiska.

På vägen tillbaka hemåt mot Esbo, Vanda, Helsingfors, Borgå, Pelling och Åbo gjorde deltagarna en snabb visit hos Rolf och fick se hur han bor och hur hans barndomshem ser ut. Rolf visade också upp det lilla lantbruksmuseum som finns på hans hemgård Dragons. Där finns redskap och verktyg från en förgångna tid – en tid då människans kroppsliga krafter utnyttjades till fullo i det dagliga arbetet på åker och äng och med djuren. Det var roligt att Håkan Westerholm fick så många döva att tacka ja till en lite annorlunda utfärdsdag.

Text: Iwe Ekström och Rolf Westerlund

Teckenspråksdagen 2012

Text: Jenni Ahtiainen

Finlandssvenska teckenspråkiga firade Finlands Teckenspråkdagen med många andra döva i köpcenter Kampen, mitt i Helsingfors. Där fanns många tolkar på plats. Mellan klockan 12 – 18 kom många döva dit, ungefär 150 var där under eftermiddagen, berättade Johan Hedrén som är ordförande i Helsingfors Dövas förening. Unga, gamla, familjer, det var blandat med döva och teckenspråkiga. Programmet i Kampen var fritt, men också flera korta framförande om Carl Oscar Malm och hans liv och hur Malm arbetade med att föra ut teckenspråket i Finland till döva här. Johan Hedrén tecknade korta utdrag från Malms "dagbok" och tolkar översatte till tal.

Ungefär 15 finlandssvenska döva träffades klockan 13 och satt tillsammans en stund på kafé. Håkan Westerholm berättade lite om hur Teckenspråkdagen började som idé att fira vårt modersmål, teckenspråk. Många berättade om hur de kom ihåg det var "förbjudet" och "dåligt" att visa teckenspråk om man var ute på torget eller promenad. Döva kom ihåg att föräldrar och lärare sade "sluta teckna", och att det var hårda tider. Det var många som

hade olika minnen att berätta och intressant att se dem teckna om det.

Dövpräst Maria Lindberg kom också på vår träff och berättade om ny DVD med översättning till teckenspråk. Vi diskuterade möjlighet att döva kan anhänga att egen hemförsamling köper de olika översättnings- DVD med teckenspråk och ger till döva. Idag var trevlig dag därför att Teckenspråkdagens pris har getts till Översättningsgruppen i kyrkan, till Tarja Sandholm och Tomas Uusimäki. De har arbetat väldigt länge med bibel och olika kyrkotexter översättning till teckenspråk. På kvällen var ett litet program i Helsingfors församlinghus vid Bulevarden, där Dövas förbund firade för Teckenspråkdagens pris.

På morgonen var också en liten uppvaktning vid Carl Oscar Malm bysten vid gamla Dövs skolan i Borgå. Håkan Westerholm tände ljus och tecknade hälsning till Malms minne från alla döva.

Nästa år hoppas vi fira Teckenspråkdagen på olika platser.

Familjdag i Kulturcentral Annegården

Programmet var för familjer och öppen för alla, men var faktiskt speciellt ordnat för barn med specialbehov. Det var nu första gången ordnat i Helsingfors Kulturcentral som är i huset Annegården. Finlandssvenska teckenspråkiga förening var en av deltagare i programmet.

Det började kl. 12.00 den 14 april, men jag själv kom först vid kl. 14-tiden. Alla 3 våningar var fulla med barn i ålder 0 till 15 år och deras föräldrar, ett sådant myller! Varje rum hade olika tema. Barnen gick omkring och tittade nyfiket på allt som syns och arbetade till exempel med papper, sax, lim och gjorde olika spännande former. Sådana fantasier barnen har! Det var spännande att se på.

Jag träffade medlemmar från föreningen Finlandssvenska teckenspråkiga och 2 tolkar på övre våningen. Där pratade vi litet om vad jag skulle göra. Håkan pekade på "tecken-docka", som har fräknar rund näsa och krulligt hår. Håkan sade att jag skulle sätta mina fingrar i dockans lilla händer och vifta "hej" och teckna med små rörelser. Jag övade litet först.

Barnen kom förbi och tittade först blygt på dockan och mig. "-Hej!" tecknade jag och sade dockans namn, sen pratade jag litet via tolken. Det var ett roligt sätt att få kontakt med små barn. Sen kom en glad pojke med sin pappa fram och vill leka med dockan. Poj-

ken talade inte så vi rör vid varandra med händerna. Han tyckte om dockans näsa och fräknar och rörde näsa tur och vis med egen och dockans näsa och även min näsa – vi skrattade mycket. Det höll på en god stund tills pappan sade, "-Vi måste gå hem". Pojke tog då docka från mig och kramade dockan adjö. Sen viftade han till oss alla "hejdå". Han fick mig känna mig rörd, en liten pojke, full med glädje. I nära 2 timmar hade jag docka tätt mot bröst, och viftade "hej hej".

Då det var en halv timme kvar började jag gå omkring med docka. Jag såg vid trappa mot utgången två föräldrar med gråtande liten pojke, familjen borde fara hem men pojken ville stanna kvar därför grät han. Jag gick fram och sade "hej" med små händer och hans gråt stillnade. Han stirrade på dockan, verkade lite rädd, han var säkert ovan med tecken. Jag sträckte fram dockans hand mot hans händer, men han tog inte emot. Jag gick då en runda och kom tillbaka. Då såg jag pojken på nytt, gick dit och räckte fram handen och han tog i hand och log brett. Jag log också. Tecknade sedan "adjö", han viftade till svar med sina föräldrar. Sådana händelser får mig glad och de är som fina minnen. Kl. 16.00 började sorlet stillna när programmet slutade, och alla gick ut även jag.

Text: Eva Sahlström

Den 7–8 juli arrangerade Döva och hörselskadade barns stödförening (DHBS) samt Finlands-svenska teckenspråkiga och Kyrkans central för det svenska arbetet en sommarfest på Solsand i Jakobstad. De enda från Nyland som deltog var Håkan Westerholm och undertecknad.

Sommarfest i Jakobstad

På fredagskvällen efter jobbet blev det att tidigt gå i säng, redan kl. 21, för väckningen var på lördag morgon kl. 02.00! Efter dusch och "nattkaffe" startade jag från Gullö kl. 03.30 och körde till FST:s kontor i Lillhoplax i Helsingfors där vi hade träff med Håkan kl. 05.00. Jag lämnade min bil där och vi fortsatte med Håkan som chaufför. Vi tog en paus före Seinäjoki och planerade sedan för följande sträcka till Nykarleby. Tyvärr var riksvägen avstängd p.g.a. en trafikolycka samma natt, så vi måste ta en annan väg, en omväg på ca 30–40 km.

Framme på Solsand möttes vi av många döva och hörselskadade. De hade kommit redan på fredagen. Nu fortsatte det gemensamma programmet och det var mycket roligt att träffa så många finlandssvenska döva. Många var nu på besök från Sverige där de annars bor. I programmet ingick bl.a. diskussioner kring språkplanen för finlandssvenskt teckenspråk, grillning och simning. Det tog

lång tid att komma ut på bra vattendjup, stranden var så långgrund.

På söndag hölls gudstjänst på teckenspråk och Jakobstads dövas förening ordnade kyrkkaffe. Gudstjänsten blev speciellt högtidlig eftersom vår dövpräst **Maria Lindberg** nu hade fått sitt yrkesintyg från Dövas förbund över sina studier i teckenspråk. Och hon hade fått ett bra betyg. **Olof Ahlskog** höll ett mycket vackert och uppskattat tal till henne, som nästan var en sång. Maria blev mycket glad över den här uppvaktningen.

Så småningom blev det igen dags att ta farväl av både gamla och nya vänner. Vi startade kl. 14 med Håkan mot Helsingfors och höll under färden en paus igen. En sak som Rolf lade märke till under hemfärden var arbetena på dragningen av motorvägen vid Tavastehus. Där skall vägen läggas "under lock" och ett affärscentrum byggas utanpå! Rolf tyckte att vägen nu var farligt smal och han

hoppas att här inte skall hända trafikolyckor för han tycker att alarmfordonen får det svårt att komma in på vägen. Men vägen blir säkert bra sedan när arbetena är färdiga.

Den 1–7 augusti deltar Rolf i en resa som hans syster arrangerar för totalt 35 personer till Sverige; Höga kusten, Östersund i Jämtland samt Järvsö i Hälsingland och Ockelbo. De två första nätterna skall gruppen bo på hotell Höga kusten, strax intill den imponerande Höga kustenbron. Den här platsen ligger nära Härnösand och Rolf hade planerat att få träffa några av sina döva vänner där. Men de är då kvar på semester i Finland – så det var tur att han fick träffa dem redan i Jakobstad!

Text och foto: Rolf Westerlund

GRILLFEST *i Lojo*

Två föreningsmedlemmar från Nummela ordnade lördag 16 juni en trevlig grillfest utanför Lojo. F.S.T. rf sände info om grillfesten i ett medlemsbrev. Jag tänkte det skulle vara roligt med en liten utfärd. Jag tänkte att jag kör samma väg som senaste sommar då jag var med och ordnade utfärden till Tytyri gruva.

Jag hölls på rätt väg nästan till slut, men på kartskissen i medlemsbrevet saknades namnet "Emiliakoti" – som var den rätta platsen. Jag såg skylten, men förstod inte att svänga till höger i en 90 graders kurva, utan körde vidare. Vägen slutade på en privat gårdsplan, så jag fick vända och köra tillbaka och kom då rätt.

Totalt var vi runt 16 personer på plats. Håkan Westerholm videofilmade under kvällen och allt program gick på teckenspråk. Vi hade lekar, bastubadande och grillning. Från bastun kom man bekvämt till simplatsen längs en spång av bräder. Här behövde man inte smutsa sina fötter när man kom upp från den sköna simturen i sjön Hiidenlahti. Tack för en trevlig kväll!

Rolf Westerlund

Bit av 10 år händelse

30 Borgånejdens Dövas ÅRS FEST

Borgånejdens dövas förening höll sin 30års fest lördag 3.3.2012 i Cafe Cabriole. Där deltog 18 medlemmar samt 2 representanter från Finlands Dövas Förbunds styrelse.

Föreningen firade sin fest som privattillställning. Efter inledande gratulationstal höll föreningsordförande Taina Helenius-Niemi festtal. Därpå fick vi god mat och dryck, till efterrätt var det kaffe och fylld kaka. Därefter delade förbundsstyrelserepresentanter Johan Hedrén och Markku Jokinen samt ordförande Taina förtjänstmedaljer, diplom och rosor till medlemmarna. Föreningens medlem Birgitta Höysti tilldelades silverne föreningsförtjänstmärke och till Jari Koponen tilldelades föreningsförtjänstmärke i brons. Diplom och rosor delades ut till medlemmarna Gunnel Storsjö, Berit Petäjäinen och Holger Tackman. Medlemmen Holger Tackman var inte på plats, han fick förhinder. Vi hade alla trevligt i festsalen och berättade minnen från föreningens olika händelser och verksamhet.

Text: Taina Helenius-Niemi
Borgånejdens dövas rf ordförande

Språkliga rättigheter i praktiken?

Hur säkrar man språkliga rättigheter i praktiken – detta var temat för en konferens som Svenska Finlands Folkting arrangerade 12 april i Helsingfors. Över 70 personer var på plats för att lyssna på olika språkminoriteter och för att höra om hur det Europeiska Stadgan om regionala och minoritetsspråk har utvärderats för Finlands del.

I Finland finns det 9 minoritets-språk, enligt Europarådets rapport, men man har inte räknat med våra två inhemska teckenspråk. Det förvånade oss lite, som var där och bevakade hur man arbetar med förstärkningar och stöd för minoritets-språk. EU arbetar just nu med frågan om erkännande av teckenspråk och att främja tillgänglighet. Europarådet är en annan organisation, men där ingår ett stort antal länder, också Ryssland. Europarådet arbetar med kultur och språk, mer med skydd för språkminoriteter.

På konferensen sade Oeter att man i Finland har väldigt lite undervisning om de olika språken och kulturgrupperna i landet, om deras historia, trots att till exempel svenska och samiska funnits lika länge här som finskan. Vi tycker nog att man borde också ha teckenspråk som ett ämne bland andra valbara ämnen, precis som några av minoritets-språk representanterna föreslog på konferensen. Mer kunskap om en språkminoritet och dess kultur minskar på de förutfattade meningarna och rädslan för det annorlunda.

Språkkunskaperna inom de olika minoritets-språkgrupperna är olika starka, och det beror ibland också på hur man gör olika gemensamma verksamheter, och hur mycket föräldrar och släktingar hjälps åt att lära de små barnen deras modersmål. Samiska språket har problem när de bara har lagliga rättigheter till service på sitt språk inom de 4 kommunerna i Lappland som har samiska som ett av sina språk. De flesta samer bor idag i södra delen av landet, och där får de inte samiskspråkig dagis eller undervisning på samiska. Sametinget vill att man ska få ordna viss service på distans för att stöda språkgruppen, också att ordna "språkbad" eller "språkbo" på olika platser i landet. De här sakerna var intressanta, kanske också vi teckenspråkiga kan använda sådana idéer för att hjälpa döva som bor på platser där det är svårt att träffa andra döva, eller få tolk-service.

De svenskspråkiga i Finland var också ett ämne på konferensen. Det har varit negativa saker om finlandssvenska personer

"Dr. Stefan Oeter, ordföranden för Europarådets expertkommitté för minoritetsspråkskonventionen, var huvudtalare på Folktingets seminarium om minoritets- och regionalspråk i går. Expertkommittén publicerar vart tredje år en rapport om hur varje land som ratificerat konventionen har levt upp till sina åtaganden. Den fjärde rapporten om Finland presenterades den 14 mars och expertkommitténs förslag till förbättringar var ungefär de samma som under de tidigare ronderna." (Hufvudstadsbladet 13.4.2012)

och om svenska språket i riksdagen och i media. Många svenskspråkiga är oroliga för framtiden med kommunservicen och undrar om den blir sämre på svenska när man ändrar i kommunerna med reformen som nu diskuteras i många kommuner. Att kunna flera språk måste kunna synas i lönen tyckte många, också Folktingets vice ordförande Kimmo Sasi. Nog borde också teckenspråkskunskaper vara viktigt om man jobbar inom hälsovården eller andra platser i kommunen? Då visar också kommunen att **teckenspråk har lika värde** som t ex ryska och engelska.

Aino-Inkeri Hansson från Social- och hälsoministeriet berättade om språk i vården. För att minoritets-språk ska uppmärksammas också i vården – måste vi höras och synas. Hon påpekade att det viktiga för många är att få berätta om sig och sina problem/sjukdom på sitt modersmål. Det är inte bra om man i en svår situation också ska fundera på hur man säger olika saker på ett annat språk, och om man inte förstår vad läkaren och vårdaren säger, fullt ut. I hälsovårdslagen från 2010 står att patienten har rätt att få vård och stöd på sitt modersmål, en döv har bland annat rätt att få tolk.

Justitieminister **Anna-Maja Henriksson** berättade att man arbetar med en långsiktig strategi för medborgarspråk i Finland. Där ingår

en bättre och noggrannare språkövervakning. I en bra demokrati har medborgarna möjligheter att använda sina modersmål, på olika sätt och med myndigheterna. Men att genomföra olika förbättringar i service och information på olika minoritets-språk bör man göra i samarbete mellan myndigheter och de olika språkgrupperna. Då kan problem lättare identifieras och lösningar hittas i samråd och samverkan med t ex privata serviceproducenter, om den offentliga inte har kompetensen som behövs.

Det viktiga många talare på konferensen tog upp, var att ett minoritetsspråk försvinner lättare om det inte syns och hörs. Om man arbetar och gör aktiva insatser för ett minoritets-språk innan det har helt försvunnit, då finns chansen att det kan fortleva. Vi ska komma ihåg att finlandssvenskt teckenspråk fortfarande finns, men vi kan också gärna bjuda in andra att hjälpa till att jobba med finlandssvenskt teckenspråk. Vi ska inte gömma det till bara inom vår förening, det borde vara fritt och möjligt att använda i många olika områden – i familjen med hörande föräldrar och syskon, på dagis, på webb-nyheter (Teckeneko), i skolan, med tolkar, på kulturdagar och i arbetslivet mm.

Låt oss SYNAS och höras i samhället! Visa att vi finns!

Lena Wenman

MOXIO

produktionsbolag

Mediaproduktion | Webbproduktion | Konsultering

www.moxio.fi

Rolf

WESTERLUND

berättar

Rolf Westerlund berättar om en synnerligen aktiv programtid under mars-april-maj månader våren 2012.

Finlandssvenska teckenspråkigas årsmöte hölls i Seinäjoki 24 mars. Då hade Rolf just hunnit hem från diabeteskursens fortsättningsdel 21-23.3 i Tammerfors. Sent på kvällen kom han hem, tåg från Tammerfors-Helsingfors-Karis och med bilen hem till Gullö, sent i säng och tidigt upp igen och iväg till årsmötet. Tur att man kan vila under tågresorna!

Finlandssvenska teckenspråkiga var med och ordnade program under en barnfest 14 april i Annegården i Helsingfors. FST stod där för en verkstad om Mimik och skugglek. "Två händer kan bilda en fjärl, en hand kan visa en hund, vilka fler bilder kan händerna skapa i skuggan? Glad, ledsen och utsträckt tunga kan du visa med ditt ansikte, vad mer?" Med i programmet var också Håkan Westerholms dotter Sandra som sjöng och tecknade. Hon gjorde programmet bra och speciellt barnen skrattade mycket. Dagen lyckades bra och vi hade många glada och intresserade besökare. Tack till Håkan för att han såg till att FST kom med som arrangör!

Samma dag, 14 april, samlades FST också till allmänt möte på kansliet i Lillhoplax. På Valborgsmässoafton 30 april blev det sedan fest hos EVY i Hagalund, Esbo.

Ett fint program var också den utfärd till Åvik, de dövas pensionärshem, som dövrprästen Maria Lindberg ordnade den 3 maj. Vi träffade många vänner och bekanta på Åvik och vårt besök var uppskattat av dem som bor där. På söndag samma vecka blev det gudstjänst den 6 maj i St. Katarina kyrka i Karis. Rolf hade hoppats på att de döva efter gudstjänsten hade kunnat åka ut till Gullö, utanför Ekenäs, och tittat på narcissernas prakt i Blomdalen på Gullö gård. Men tyvärr var säsongen inte ännu inne, våren

Text Rolf Westerlund och Iwe Ekström

FAMILJEKURS I YLI-HÄRMÄ

Familjekurs för finlandssvenska teckenspråkiga ordnades i början av augusti. Jag kom på egen hand till kursen med bil, Härmä ligger lite utanför Jakobstad. Jag var lite nyfiken och visste inte om program, men upptäckte det var trevligt. De flesta deltagare var finlandssvenska, över 15 personer. Jag tyckte det var fint, vi fick gruppkänsla och hade varm gemenskap tillsammans. För oss alla var veckoslutet lite som "språkbad".

Hotellet, kursplatsen i Härmä, var överraskning att det var mycket fina rum, som lyxhotell när vi hade gott om plats och kunde göra olika saker i hotellet. Så fint och bra för alla. Maten var också ok. Kursprogram för oss var tema med att själv uttrycka sig i olika sätt. Vi hade konst där vi lärde oss med **Oscar Lönnholm** att måla olika saker, alla målade en tavla. Sedan fick vi lära oss om teater, med fin och duktig ledare, en ung flicka **Silva Belghiti** som utbildar sig nu i Sverige på teaterskola nu. Hon lärde oss hur vi kan öva olika sätt att uppträda, det var intressant.

Ansvarig huvudledare för familjeveckoslutet var Finlands Dövas Förbunds föreningsinstruktör **Tiina Hedrén**. För våra barn hade vi ledare **Maja Andersson**. Vi hade också fint på andra tider i veckoslutet att vi fick gå och simma och njuta av med spa område inne i hotellet. Det var skönt att få bada och slappa tillsammans, och vi hade alltid något som fanns att göra hela tiden vi hade inte tråkigt där. Enda negativ sak kanske att det blir lätt att äta för mycket på hotellmat, men samtidigt var det en bra plats för oss, allt finns på en och samma plats. Det var lätt att gå runt där.

Ändå var det lite tråkigt när det blev regnigt, på fredag, lördag och söndag - hela veckoslutet var ett ordentligt regnväder. Enda gången det blev lite "vått" för oss var på grillkvällen på fredag men vi hade också rolig då vi satt under grill tak och var som på en egen ö, med vatten runtomkring. Men då vi var klara med maten grillat och pratat färdigt, hade vatten sjunkit bort.

LÖRDAG hade vi konst och teater, men också en gäst. Till Härmä kom språkforskare **Karin Hoyer**, som jobbat länge med forskning i teckenspråk. Hon doktorerade i våras med bland annat finlandssvenskt ordbok arbete. Karin berättade om finlandssvenskt teckenspråk, hur det är att jobba med språk forskning. Hon visade oss att det är värde och nyttigt med att bevara vårt eget teckenspråk. Det är viktigt för framtid och andra personer att lära språk, så det inte försvinner. Det var bra att vi förstår att svenska är hotat språk speciellt när Borgå dövskolan inte finns mer. Vi måste jobba med vår egen kultur och språk för att vår egen språkgrupp ska få starkare och bättre kontakt med språk, inte till exempel blanda bort och glömma hur man tecknar på rätt sätt med finlandssvenskt teckenspråk.

SÖNDAG fortsatte vi med konst. Det var intressant att öva göra egna färger, vi fick bara tre färger att börja med, och om vi vill ha fler andra färger måste vi blanda dem ihop för att få olika färger. Jag målade en fruktkorg på min egen tavla, och tyckte

det var roligt att få måla konstverk (inte bara måla hus). Alla fick ta hem tavlor från kursen, jag har inte ännu hittat en passande plats för att hänga upp min tavla hemma.

Det skulle vara roligt om ännu mer barn var med, nu var bara 2 barn. Och om det kommer fler barn, så kan man ha skilt barnprogram för dem, roligare också för dem att göra tillsammans olika program.

Jag hoppas vi kan ha familjekurs eller familjeläger varje år, på olika platser. Det känns fint och positivt med språkbud för familjer, att träffas och pigga upp oss tillsammans är också trevlig för oss finlandssvenska som bor på olika platser.

Text: Håkan Westerholm

Doktorsdisputation Helsingfors universitet

– *hur ser den ut efter kommunreformen?*

Karin Hoyer berättade ett sammandrag i början, på finlandssvenskt teckenspråk, mycket intressanta saker om hur hon lärt sig om dövas språk och hur teckenspråket fungerar i olika omgivningar. Det var väldigt olika bakgrunder och historia för de tre teckenspråk som hon arbetat med, finlandssvenskt, albanskt och kosovanskt teckenspråk. Karin Hoyer har arbetat med att lära döva hur man samlar in tecken, att dokumentera tecken och att göra en form av ordbok.

Hon berättade om hur teckenspråkets ställning har påverkats av arbetet med dokumentation och ordbok, att det i alla tre fallen har gett resultat i samhället eller bland döva själva. Att döva själva förstår mer om sitt eget språk är viktigt för att man ska kunna använda det i olika sammanhang, och arbeta för det.

Opponenten, Päivi Rainò, fil doktor hade som uppgift att ställa olika frågor om doktorsavhandlingen. Hon frågade Karin Hoyer många saker om hur hon arbetat med sina material, och hur en forskare kan hålla sig neutral eller aktivt med i språkarbetet. Karin Hoyer svarade bra på alla frågor och blev godkänd som doktor. Själva doktorshatten får hon senare i år. Publiken gratulerade med presenter och blommor i mängder. Också Finlandssvenska teckenspråkiga gav en gåva och flera finlandssvenska döva var där och gav varma kramar till Karin Hoyer. Vi filmade allt och ni kan se mer i Teckeneko.

Text: Lena Wenman

Riksomfattande diskussionsdagar för föreningar och kertsar i Helsingfors 27-29.1.2012 där Eva Sahlström var på plats som representant för Finlandssvenska teckenspråkiga rf förening. Diskussionsdagarnas tema var: "Välmående eller mående i dövsamhället?"

FOTO: SANNA KOSTIAINEN

Riksomfattande diskussionsdagar

"Välmående eller mående i dövsamhället?"

Det började med iskall och blåsig väder då många kom redan fredag till Hotell Haaga, nära Ljusa Huset för inkvartering. Kvällssammankomst blev en informell diskussion med styrelsens och ledningsgruppens medlemmar. På kvällen fick vi en god kvällsmål att njuta av.

Nästa dag, lördag 28.1. i Ljusa huset, började med dagens ordförande **Jaana Keski-Levijoki** som välkomnade alla till diskussionsdagar i Helsingfors.

Kl.10 började Webbenkätens resultat presenteras av Jaana Keski-Levijoki, **Markku Jokinen** och **Päivi Lappi**. Sen började en allmän diskussion: "Vad kan man göra?" Det var också många olika frågor att diskutera och vad vi tycker om föreningsliv och verksamhet?!

Efter lunch presenterades "Folkhögskolan och föreningarnas kursbehov" av **Riita Vivolin-Karen**.

I eftermiddagens grupparbete hade vi att fundera över möjliga lösningalternativ för föreningar

och medlemmar i föreningar. Vi lyssnade sedan till gruppernas sammanfattningar.

Valutskottet berättade sedan information inför förbundsårsmötet. Kl. 17.30 avslutades dagen. Vi fick sedan trevligt med kvällssupen och fin drama-teater samt glada historier.

På söndagen 29.1. i Ljusa huset startade vi kl.9.00 då dagens ordförande **Jaana Aaltonen** hälsade godmorgon. "Presentation av kartläggning som anknyter till det äldrepolitiska programmet" gjordes av **Maija Pulkkinen**. Efter pausen presenterade **Maarit Widberg-Palo** "HEJ, TITTA PÅ MIG" – Teckenspråkiga och teckenspråksanvändande av deras rättigheter i Finland. Det är en rapport som grundar sig på Barnkonventionsprojektet (LOS).

Vi hade även en kort Frågetimme och kl.15.00 avslutade vi diskussionsdagarna med kaffe.

Text: Eva Sahlström

Finlands Dövas Förbund – Förbundsstyrelsemöte LAHTIS 2012

Nu var det för mig den första gången under föreningen Finlandssvenska teckenspråkiga rf alla 10 år som jag har varit där som föreningens representant. Förut har jag varit på förbundsmöte för Dövas förbundsstyrelse. Jag for dit tillsammans med Rolf Westerlund från Finlandssvenska teckenspråkiga rf.

Där i Lahtis var det mycket fint ordnat, mötesplatsen var bra och jag tyckte det var fin plats där var och en hade sitt eget bord med elstöpsel. För många av oss som hade dator med, var så skönt att kunna direkt sätta i kontakt. En annan nyhet var att man ordnat med video-kamera och direkt till stor skärm i mötessalen. Alla satt kvar plats och fick bli filmad med kamera vad man säger, tecknar. Så alla som ville teckna något kunde sitta på sin egen plats. Mycket fint att inte behöva slösa tid med att gå fram för att teckna inlägg eller kommentar i möte. Bra idé!

Allt var mycket bättre förberett till förbundsmöte, jämfört med förut, då jag var aktiv i styrelsen. Jag kan inte skriva allt här, men det fanns en del roliga och en del lite tråkiga saker som kom fram i Lahtis. Jag tyckte det var roligt att se hur många nya döva yngre människor som var med och är aktivt för sina föreningar i möte med förbundet. Tidtabellen var bra i möte, man höll sig bra till tiden med diskussioner och grupparbete också.

Vi diskuterade bra saker, till exempel för arbetsplan att arbeta för teckenspråk politik, och länge

hade vi diskussion om framtidens budget för Dövas Förbund. Hur lösa nedskärning i budget utan att servicen bli sämre? Hur och vad man kan göra, det var en bra och viktig diskussion. Vi hörde och diskuterade också politikprogram för döva seniorer. **Maija Pulkkinen** jobbar med den och hoppas klar i höst 2012. Det är viktigt arbeta och informera för kommuner, att de skall ha mål att sätta äldre döva tillsammans med andra döva, inte bli ensam och isolerad. Det kom också diskussion om oro för döva barns framtid, till exempel fara med teckenspråk som inte ger till CI-barn. Man måste stöda för dem barnen, att de inte blir isolerade utan de ska få kontakt med teckenspråk och teckenspråkskultur.

Lite tråkigt var det att inte så många föreningar hade märkt att sista inlämningstid för motioner hade flyttats till en tidigare tidpunkt. För många föreningar, också för FST, höll sina årsmöten i vanlig tid på året och då var för sent att ge motioner. Så det blev ingen motion alls att diskutera i Lahtis.

Det är så synd när många har vant sig att lägga årsmöte en viss tid på året, att man inte hinner göra

motion för Dövas Förbund. Kanske kunde förbundet och föreningar mer diskutera tillsammans att göra bättre för framtiden, ha samarbete om tider och förberedelser till förbunds möte?

Också var jag glad att det var så bra ordnat för material på båda språk, att mötespapper och andra material fanns helt på båda språk både svenska och finska.

Också för föreningen Finlandssvenska teckenspråkiga är jag glad att **Johan Hedrén** fick många röster för omval till fortsättning i styrelsen för 3 år.

Tack från mig.

Text: Håkan Westerholm

Helsingfors Dövas Förenings *Damklubbs 100 års fest*

DEN 23 APRIL 2012 jag kom till Helsingfors Dövas förenings lokal, där kom också som gäster **Leila Sanssi, Maj-Len Karlsson-Pelkonen, Gunnel Storsjö** och **Maj-Lis Sundell**, vi är de enda som är finlandssvenska på festen. Rummen var vackert smyckade. Omkring 50 damer och 5 små flickor kom med och firade Damklubben. De flesta damer är fina i festkläder.

Det kom gratulanter i långa rader och önskade Damklubben lycka till. Först stod klubbens ordförande **Sari Asp** och tog emot gratulationer. Sedan fick vi varsitt glas med skumvin och vi alla skålade ihop. Det blev många fina tal och berättelser från klubbens historia, och fick oss alla att skratta med.

Det var trevligt att få veta vad som hänt i gamla tider, också så fullt med humor. Intressant. Därefter blev körsång, två olika mindre körer tecknade sånger. Trevligt att se på. Senare bjöds vi till bords, där det fanns många olika smårätter, som vi åt med god aptit, de smakade bra. Efter alla dessa olika program, teckensjång vi alla Vårt land, fosterlands-sången på finska (Maamme-laulu). Sedan avrundade vi med kaffe och bakelse. Vi satt och pratade i gott humör och träffade gamla bekanta. Vi for sen hemåt med fest i sinnet, men ut till slaskvädret. Tack till Damklubben för en trevlig eftermiddag!

Text: Eva Sahlström

Hälsning från Kyrkodagar i Vasa

Den 26-29 januari 2012 arrangerades de traditionella Kyrkodagar, denna gång i Vasa. Temat var Kyrkodagar för alla. Under programmet fanns många punkter med teckenspråkigt inslag och det var positivt att Borgå stift också tänker på döva och teckenspråkiga kan vara med i programmet. Tolkar hade ordnats.

Det spreds information om Kyrkodagar och programmet också på teckenspråk men tyvärr kom inte så många döva dit. En lång resa och svårt med äldre döva att ordna och orka med resa kanske är en orsak. Det var ändå fint av aktiva döva och dövpräster att man berättade om finlandssvenskt teckenspråk och teckenspråkig översättning av kyrkotexter under Kyrkodagar programmet.

Vi vill förmedla lite information också från vad man gör för teckenspråk i kyrkoområdet. Mer att läsa finns på Dövas Församlingsblad. Man kan också se på deras webbsida om församlingarbete för döva: om ni vill läsa Församlingsbladet på internet kan ni skriva in adressen som står här inom parentes. (<http://sacrista.evl.fi/sacrista.nsf/sp3?Open&cid=Content27922B>)

Här följer text med en hälsning från en av Kyrkodagarnas döva deltagare, **Oscar Lönnholm**:

"Kyrkodagarna intresserade många finlandssvenska unga och äldre människor, där kändes så levande med många deltagare. Vi hade mindre än 10 teckenspråkiga deltagare. På kyrkodagarna fanns det

mycket program. En av de bästa var temagrupp, där man delades upp i många intressanta teman. En av de olika temagrupperna var teckenspråkskultur där jag föreläste för fyra intresserade deltagare.

Föreläsningen var inte bara att berätta för publiken, de fyra duktiga intresserade fick också uppleva olika saker av teckenspråkskulturen. I min temagrupp var det toppen, när vi hade roligt att lära sig om visuella saker i teckenspråkiga kulturen.

Det var också verkligen intressant att höra på Janne Kankkonens föreläsning, hur han jobbade med översättningsarbete. Han gav mig nya sätt att uppfatta saker av översättningsarbete, på vilket sätt man kan översätta till finlandssvenskt teckenspråk från texter. Jag tackar dövräst Maria Lindberg att ordnat fint på kyrkodagarna, där kändes det trivsamt och jag fick lära mig nya saker."

In memoriam

Min kära f.d. svåger Holger Rafael Tackman dödsfall söndagen den 29 April 2012 i Sibbo. Han var riktigt hjälpsamma människan och jag har tillsammans med honom över 50 år. Han ofta hjälpa andra människor och stöda i framgång. Ofta han positiv mot nya människor fast han hade stort tålamod.

Han hade varit olika styrelsemedlemmar bl.a. Borgå Nejdens Döva rf och även Finland Dövas Förbunds underutskott svenska arbetsgrupp och han var mycket aktiva olika verksamheten även med arbete till Finlandssvenska teckenspråkiga utflyktsdagar t.ex. grillfest, Julfest o.s.v. Han älskar barn och ofta leka med barnet.

Vi hann ej säga Dig farväl ty döden kom så fort
Men nu vi säga Dig vårt tack vid evighetens port.

Håkan Westerholm

Thor Evert Kulberg

Född 26.9.1927 Vanda

Död 15.8.2012 Åvik, Hyvinge

Ett varmt tack till alla som hedrat minnet av våra kära pappa Thor Kullberg som deltagit i vår sorg.

Leif och Per

Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.

Tilkatan 7

00300 Helsingfors

Fax: 09-67 11 69

E-post: info@dova.fi